

Oponentní posudek diplomové práce:

Petr Tůma

Rehabilitace areálu ZZN Český Brod:

Zapojení areálu hospodářského družstva do městské struktury

Fakulta umění a architektury TU Liberec

Vedoucí práce: doc. Ing. arch. Jiří Buček a Ing. arch. Filip Horatschke

Cílem diplomové práce Petra Tůmy bylo rehabilitovat území bývalého hospodářského družstva ZZN, které je umístěno v těsné blízkosti centra města Český Brod. Diplomant si předsevzal zapojit toto strategicky situované území do organismu města s ambicí vytvořit místo, které by podporovalo obecní život s regionálním přesahem. Práce se pohybuje na rozmezí urbanismu a architektury. Bude tedy posuzována z perspektivy, kdy výsledkem nemá být komplexní architektonické řešení ale spíše řešení, které stanoví funkční využití pozemku, prostorové uspořádání staveb a jejich základní dispozice.

Práce je rozdělena do tří částí. V první části autor analyzuje širší vztahy. Tato část je velmi rozsáhlá. Ve druhé části se autor zabývá detailnější analýzou zvolené lokality. V poslední části se autor věnuje vlastnímu návrhu regenerace území.

Autor se velmi dobře zorientoval v analýze širších vztahů a potřeb města. Na základě této analýzy provedl autor i vhodný výběr funkcí s ohledem na budoucí rozvoj města. Město je negativně ovlivněno každodenním odlivem výrazné většiny obyvatel za prací do Prahy. O Českém Brodu se tak s nadsázkou dá hovořit jako o „noclehárně“. Náprava tohoto stavu bude velmi složitý úkol. Pokud se podaří přeci jen do budoucna zvýšit kvalitu veřejného prostoru a atraktivnost města, může být tato křehká rovnováha ohrožena s každým novým rozvojem zastavitelných území. Autor na pozemku umístil několik atraktorů, které jsou kompatibilní s budoucími záměry a zájmy města a se strategickým plánem. Zároveň tvoří i logický celek, který má potenciál stát se úspěšným veřejným prostorem. Jsem přesvědčen, že mix funkcí, které autor umisťuje v území i jejich prostorové uspořádání by nezanedbatelně zvýšilo konkurenceschopnost města v boji o budoucí zajímavé obyvatele. Pravděpodobně by i vedlo k tomu, že by více obyvatel trávilo větší měrou čas ve svém městě.

Kvalitní veřejný prostor navržený v areálu ZZN je v ostrém kontrastu se současným zanedbaným a výrazně podinvestovaným veřejným prostorem města Český Brod. Ten ještě navíc upřednostňuje automobilovou dopravu. Autor správně posiluje infrastrukturu pro pěší a cyklisty a navazuje na záměry města zklidnit automobilovou dopravu v centru. Vysoká průchodnost územím při zachování tradiční urbanistické struktury by byla také jistě výraznou přidanou hodnotou. Nabízí bohatost a různorodost intimity veřejného prostoru. V návrhu tak lze objevovat různé vrstvy města (od veřejné ulice a náměstí přes poloveřejný vnitroblok až po polosoukromou zahradu).

Hmotové řešení je střídme a využívá plně kapacitu území, aniž by ho vytěžovalo nad jeho limit. Skromné a střídme je i architektonické řešení. Respektuje blízkost městské památkové rezervace, historického centra a v neposlední řadě i finanční možnosti maloměsta. Dá se tak hovořit o nadčasovém řešení.

Umístění parkingu do území bývalého areálu ZZN je správným rozhodnutím. Toto rozhodnutí by umožnilo „vyčistit“ historické centrum od automobilů. Autor se snažil zkombinovat funkci parkování i s dalšími funkcemi tak, aby byla fasáda objektu městotvornější. Toto se bohužel moc nepovedlo do ulice Zborovská. Nejproblematictější je ale zřejmě napojení parkovacího domu na komunikaci. Autorem navrhované řešení by bylo jen velmi složitě realizovatelné.

Těžko uvěřit, že by takové dopravní řešení mohlo projít připomínkami stavebního procesu, vyloučit to ale předem zřejmě nelze. Efektivnost parkingu a jeho kapacita není také bohužel příkladná. Je i škoda, že se autor nepokusil navrhnout modernější řešení, které by v budoucnu s příchodem autonomně řízených automobilů, umožnilo transformaci objektu na jinou funkci. Autorem navržené řešení takovou flexibilitu dle mého názoru neumožňuje vůbec. Objekt by se tak v budoucnu musel pravděpodobně demolovat. Absence propojení parkingu se sillem například na úrovni střechy mostkem je dle mého názoru také škoda.

Omezenou flexibilitu vykazuje i nabídka bytů v bytovém domě. Žijeme v době, kdy společnost není tvořena jen tradiční rodinou. Tomu by mohlo odpovídat i dispoziční řešení bytů a nabídka by mohla být různorodější. Naopak orientace komerčních prostor do ulice i do vnitrobloků je velmi zajímavá.

Autor se snažil nastínit fázování etap výstavby. Velmi oceňuji, že měl toto také při návrhu na mysli, i když problematické napojení parkingu na komunikaci by ve výsledku představu autora zřejmě trochu zkomplikovalo.

Prezentace je přehledná s diagramy a bilancemi. Zanechává dostatek představivosti s ohledem na rozsah zadání a absence architektonických detailů a materiálů nevadí.

Úloha možná dávala prostor k většímu architektonickému experimentu (např.: zamyšlení nad funkcí knihovny v době digitálních technologií, architektonické pojetí síla, parkování v době autonomně řízených automobilů atd.). Výsledek je ale v kontextu maloměsta dle mého názoru výborným řešením.

I přes drobné výhrady se autor zorientoval v zadání velmi dobře a úspěšně dokončil svoji diplomovou práci. Práci hodnotím známkou A.

Otázka na autora:

Jaké možné sezonní využití a akce si autor s ohledem na blízkost hlavního dvojnáměstí představuje na jím navrženém náměstí? Jaké architektonické nástroje by zvolil v dalších fázích projektové dokumentace k podpoře takového využití?

Ing. arch., M. Arch. Jiří Pavlíček, PhD.
14. ledna 2019